

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.4821.19.2020.SZ

Druk nr 876

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję przyjęty przez Radę Ministrów dokument:

**- Sprawozdanie o pomocy publicznej udzielonej
w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa
w Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

*Sprawozdanie o pomocy publicznej udzielonej
w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa
w Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.*

Warszawa, październik 2020 r.

WSTĘP

Sprawozdanie o pomocy publicznej udzielonej w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa w Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r. stanowi wykonanie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 708), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rolnictwa, na podstawie sprawozdań i informacji, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie w roku poprzednim, w szczególności dane dotyczące wielkości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji.

Sprawozdanie zawiera dane pochodzące ze sprawozdań o pomocy udzielonej w 2019 r. i informacji przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 5 stycznia 2017 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu takiej pomocy (Dz. U. 2017 r. poz. 120). Wartość pomocy wskazywana w ww. sprawozdaniach i informacjach jest przedstawiana w postaci ekwiwalentu dotacji brutto, obliczanego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2018 r. poz. 461).

Za dzień udzielenia pomocy przyjmuje się dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do uzyskania tej pomocy, w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji. Oznacza to, że wartość udzielonej pomocy w danym roku nie zawsze jest tożsama z wartością poniesionych wydatków lub zmniejszenia wpływów do budżetu w danym roku, gdyż pomoc może dotyczyć okresów przyszłych.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej podmiotami udzielającymi pomocy publicznej są organy administracji publicznej oraz inne podmioty, które są uprawnione do udzielania pomocy publicznej, w tym przedsiębiorcy publiczni, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców (Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1411, z późn. zm.).

Pomoc może być udzielana przez następujące grupy podmiotów:

- 1) ministrowie - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 2) prezesi agencji wykonawczych: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa;
- 3) Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 4) prezesi wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 5) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;

- 7) Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 8) dyrektorzy izb administracji skarbowej, naczelnicy urzędów skarbowych oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych;
- 9) marszałkowie województw;
- 10) wojewodowie;
- 11) starostowie powiatów;
- 12) wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast;
- 13) przedsiębiorcy publiczni;
- 14) regionalni dyrektorzy ochrony środowiska oraz dyrektorzy parków narodowych.

Definicję pomocy publicznej określono w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. C 326 z 26.10.2012, str. 47, z późn. zm.), który stanowi „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

Pomoc publiczna w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa była udzielana w następujących formach:

- 1) dotacji;
- 2) ulg i zwolnień podatkowych;
- 3) pożyczek i kredytów udzielanych na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 4) poręczeń i gwarancji udzielanych na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- 5) dopłat do oprocentowania kredytów bankowych;
- 6) zaniechania poboru podatku, odroczenia terminu jego zapłaty, rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę oraz umorzenia zaległości podatkowej lub odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej;
- 7) umorzenia lub zaniechania poboru należności albo odraczania lub rozkładania na raty płatności należności stanowiących środki publiczne;
- 8) zbycia lub oddania do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej, dotyczącymi sporządzania sprawozdania z pomocy publicznej, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 4, str. 3, z późn. zm.), rodzaj zgłaszanych danych można przedstawiać według:

- 1) *wydatków* - udzielenie dotacji lub utracone dochody budżetowe w związku z ulgami, zwolnieniami lub umorzeniami;

- 2) *zobowiązań* - podjętych zobowiązań z tytułu danego programu pomocowego;
- 3) *budżetu* - zaplanowane na dany program pomocowy wydatki ze środków budżetowych, w przypadku braku możliwości uzyskania faktycznych danych o wydatkach lub podjętych zobowiązaniach.

Komisja wyróżnia cztery kategorie form pomocy.

Kategorie te są oznaczone literami: A, B, C i D, a następnie cyframi: 1 lub 2, oznaczającymi odpowiednio pomoc budżetową (tj. dotację) lub ulgę podatkową oraz literę wskazującą element pomocy.

Pierwsza kategoria - A - obejmuje pomoc przekazywaną w całości beneficjentowi. Kategoria ta dzieli się na dwie grupy: pomoc z budżetu (A1) oraz pomoc w ramach systemu podatkowego lub systemu zabezpieczenia społecznego (A2). Do tej kategorii zalicza się: dotacje, refundacje, zwolnienia z podatku, opłat publicznych, zaniechanie poboru podatku, umorzenia podatku i odsetek, oddanie mienia do korzystania, zbycie mienia na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Druga kategoria - B - obejmuje pomoc w formie udziału kapitałowego (np. wniesienie kapitału do spółki, konwersja wierzytelności na akcje lub udziały).

Trzecia kategoria - C - obejmuje transfery finansowe w formie preferencyjnych pożyczek i dopłat do oprocentowania kredytów bankowych dla banków (C1) lub odroczenia, rozłożenia terminu zapłaty podatku lub opłaty (C2).

Czwarta kategoria - D - obejmuje gwarancje i poręczenia kredytowe.

Dane zawarte w niniejszym sprawozdaniu są danymi na dzień 28 czerwca 2020 r., tj. na dzień przekazania Komisji Europejskiej raportów z pomocy publicznej w rolnictwie oraz rybołówstwie za 2019 r.

Pomoc w 2019 r. była udzielana na podstawie m.in. następujących aktów prawnych:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 187, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 października 2017 r. w sprawie szczegółowych przesłanek odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia należności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz trybu postępowania w tych sprawach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2116);
- 3) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1170, z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740);
- 5) ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 396, z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477);
- 7) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

- (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421);
- 8) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, z późn. zm.);
 - 9) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170);
 - 10) ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188);
 - 11) ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz.174);
 - 12) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.);
 - 13) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.);
 - 14) ustawy z dnia 18 grudnia 2003r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2019 r. poz. 972, z późn. zm.);
 - 15) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217, z późn. zm.);
 - 16) ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 815, z późn. zm.);
 - 17) ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2019 r. poz. 1813, z późn. zm.);
 - 18) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 655, z późn. zm.);
 - 19) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 860);
 - 20) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 951);
 - 21) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2009 r. w sprawie refundacji składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1218);
 - 22) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz. U. z 2020 r. poz. 1581, z późn. zm.);
 - 23) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2342);
 - 24) uchwały nr 107/2018 Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia programu

pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi;

- 25) uchwały nr 86/2019 Rady Ministrów z dnia 6 września 2019 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy dla podmiotów, które poniosły szkody w gospodarstwach rolnych lub rybackich spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi.

ROLNICTWO

Stosownie do postanowień Traktatu Akcesyjnego uznano w okresie 3 lat od dnia akcesji za pomoc istniejącą w rozumieniu art. 108 ust. 1 TFUE wszystkie formy pomocy, które obowiązywały w dniu akcesji. Komisja Europejska po przekazaniu przez Rzeczpospolitą Polską (RP) wykazu obowiązujących form pomocy opublikowała ten wykaz form pomocy.

Po upływie okresu przejściowego (od dnia 1 maja 2007 r.) RP była obowiązana do dostosowania istniejących form pomocy do zasad określonych m.in. w wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007-2013. Od 2014 roku, po uwzględnieniu okresu przejściowego, obowiązują następujące przepisy:

- 1) wytyczne Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2020 (Dz. Urz. UE C 204 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) - w odniesieniu do pomocy *de minimis* dla przedsiębiorstw przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych;
- 4) rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), dalej „rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013”.

W 2019 r. w sektorze rolnictwa udzielono pomocy *de minimis* w wysokości 134.511.711,76 euro¹. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/316 z dnia 21 lutego 2019 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 51 I z 22.02.2019, str. 1) został podniesiony limit krajowy do wysokości 295.932.125 euro. Łącznie pomoc *de minimis* w rolnictwie w okresie trzech lat podatkowych (tj. od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 13 listopada 2019 r.) na dzień 13 listopada 2019 r.² została wykorzystana w kwocie 295.932.125,00 euro, co stanowiło 100,00 % limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* określonej dla sektora rolnictwa w RP.

¹Od dnia wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy (Dz. U.Nr 174, poz.1081), podmioty udzielające pomocy, przekazują w sprawozdaniach dane na temat udzielonej pomocy *de minimis* w euro.

² Dane na temat wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* na dzień 13 listopada 2019 r. pochodzą z obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (M.P. z 2019 r. poz. 1104).

W obwieszczeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie wykazywane są dane narastająco według stanu na dany dzień. Przedstawiona w sprawozdaniu kwota pomocy *de minimis* za 2019 r. uwzględnia również nadesłane korekty.

Pomoc de minimis w rolnictwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.) była udzielana w 2019 r. przez następujące podmioty:

Lp.	Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Kwota w euro
1.	jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	11 247 984,24
2.	marszałkowie województw	2 231,83
3.	wojewodowie	11 903,20
4.	starostwa, w tym urzędy pracy	241 756,81
5.	urzędy skarbowe	10 410 003,27
6.	inspektoraty weterynaryjne	46 714,67
7.	wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	1 055 620,18
8.	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	108 371 686,46
9.	Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	1 594 525,56
10.	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	323 965,91
11.	Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 017 695,83
12.	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	196,90
13.	Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska	36 062,71
14.	Ochotnicze Hufce Pracy	62 559,18
15.	Pozostałe	88 805,01
	Razem:	134 511 711,76

Poza pomocą *de minimis* w 2019 r. udzielono pomocy publicznej w sektorze rolnictwa w kwocie:

- 1) 0 tys. zł (wykazane jako budżet),
- 2) 1.981.142 tys. zł (wykazane jako zobowiązania),
- 3) 1.253.089 tys. zł (wykazane jako wydatki).

Pomoc w podziale na kategorie pomocy wynosi:

- 1) kategoria A- 3.191.591 tys.zł,
- 2) kategoria B - 0 tys. zł,
- 3) kategoria C - 42.640 tys. zł,
- 4) kategoria D - 0 tys.zł.

W ramach kategorii A (pomoc przekazywaną w całości beneficjentowi) udzielono pomocy na kwotę **3.191.591 tys. zł**. Pomoc ta została udzielona przez:

- 1) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) na kwotę **547.413 tys. zł** w ramach następujących programów:
 - a) SA.42332 - dotacje przedmiotowe dla rolnictwa - **68.426 tys. zł**,
 - b) SA.41772 - dofinansowanie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – **19.868 tys. zł**,
 - c) SA.39562 - dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą - **459.119 tys. zł**,
- 2) Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na kwotę **1.467.015 tys. zł** w ramach następujących programów:
 - a) SA.40663 - pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich - **154.245 tys. zł**,
 - b) SA.40667 - dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych - **67.711 tys. zł**,
 - c) SA.40668 - dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych - **14.243 tys. zł**,
 - d) SA.41202 - dopłaty do oprocentowania kredytów oraz udzielanie gwarancji i poręczeń spłaty kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych - duże przedsiębiorstwa – **104 tys. zł**,
 - e) SA.41900 - inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów - **7.534 tys. zł**,
 - f) SA.46689 - program pomocy dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70 % lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70 % upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych - **43 tys. zł**,
 - g) SA.49038 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem

- w sierpniu 2017 r, huraganu, gradu lub deszczu nawalnego - **13.662 tys. zł**,
- h) SA.49835 - pomoc dla producentów świń prowadzących produkcję na obszarach ASF - **70.269 tys. zł**,
 - i) SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi - **484.623 tys. zł**,
 - j) SA.55378 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy podnieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy , huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi – **608.531 tys. zł**,
 - k) SA.51730 - pomoc dla producentów świń w celu zapobiegania szerzenia się ASF – **867 tys. zł**,
 - l) E 61/2004 – zalesianie użytków rolnych V i VI klasy bonitacyjnej – **45.183 tys. zł**.
- 3) Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na kwotę **198 tys. zł** w ramach:**
- a) SA.49038 - programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, gradu lub deszczu nawalnego - **13 tys. zł**,
 - c) SA.55378 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi - **185 tys. zł**.
- 4) Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) na kwotę **4.698 tys. zł** w ramach następujących programów:**
- a) SA.49038 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, gradu lub deszczu nawalnego - **48 tys. zł**,
 - b) SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi - **3.447 tys. zł**;
 - c) SA.55378 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi - **1.203 tys. zł**.
- 5) jednostki samorządu terytorialnego (wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast) na kwotę **1.172.267 tys. zł** w ramach następujących programów:**
- a) SA.40223 - ulga inwestycyjna w podatku rolnym - **47.786 tys. zł**,
 - b) SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi - **57 tys. zł**;
 - c) SA.41773 - ulga inwestycyjna w podatku rolnym - duże przedsiębiorstwa – **4.812 tys. zł**;

- d) SA.39937 - zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej z uwzględnieniem stawki minimalnej określonej w Dyrektywie 2003/96/WE – **1.119.612 tys. zł**;

W ramach kategorii C (transfery finansowe w formie preferencyjnych pożyczek i dopłat do oprocentowania kredytów bankowych dla banków lub odroczenia, rozłożenia terminu zapłaty podatku lub opłaty) udzielono pomocy na kwotę **42.640 tys. zł** przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w ramach programów: SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi.

W ramach kategorii B i D nie udzielono pomocy.

Szczegółowy wykaz form, przeznaczenia i kwot pomocy udzielonej przez poszczególne instytucje sektora finansów publicznych stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

RYBOŁÓWSTWO

W sektorze rybołówstwa pomoc może być udzielana na podstawie następujących regulacji wspólnotowych:

- 1) Komunikatu Komisji (UE) - wytycznych do analizy pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE C 217 z 02.07.2015, str. 1, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 369 z 24.12.2014, str. 37);
- 3) rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45), dalej „rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014”.

W 2019 r. udzielono pomocy *de minimis* w wysokości 124.078,20 euro³ co stanowi 0,3% limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* określonej dla RP w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 717/2014 na poziomie 41.330.000 euro. Wykorzystanie łącznej kwoty pomocy *de minimis* w rybołówstwie w okresie trzech lat (tj. od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 13 listopada 2019 r.) na dzień 13 listopada 2019 r. wynosiło 4 248 903,31⁴ euro, co stanowiło 10,2% limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* określonej dla sektora rybołówstwa w Polsce.

W obwieszczeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie wykazywane są dane narastająco według stanu na dany dzień. Przedstawiona w sprawozdaniu kwota pomocy *de minimis* za 2019 r. uwzględnia również nadesłane korekty.

³ Od dnia wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy, podmioty udzielające pomocy przekazują w sprawozdaniach dane na temat udzielonej pomocy *de minimis* w euro.

⁴ Dane na temat wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* na dzień 13 listopada 2019 r. pochodzą z obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie wysokości wykorzystanego krajowego limitu skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (M.P. z 2019 r. poz. 1104).

W 2019 r. nie udzielono pomocy publicznej w ramach: wyłączeń grupowych na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz programów pomocowych na podstawie wytycznych do analizy pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

Pomoc de minimis w rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45); była udzielana w 2019 r. przez następujące podmioty:

Lp. Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Kwota w euro
	14 053,11
1. jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	0,00
2. marszałkowie województw	0,00
3. wojewodowie	30 505,7
4. starostwa, w tym urzędy pracy	3 495,58
5. urzędy skarbowe	1 172,14
6. inspektoraty weterynaryjne	0,00
7. wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	14 844,70
8. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	20 778,2
9. Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	0,00
10. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	8 427,22
11. Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0,00
12. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	26 338,98
13. Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska	0,00
14. Ochotnicze Hufce Pracy	4 462,57
15. pozostałe	
	Razem:124 078,20

POMOC HORYZONTALNA

Na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.04.2014, str. 1) udzielana jest pomoc horyzontalna, czyli pomoc udzielana na określony cel, tj. dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Pomoc taka jest udzielana również w sektorze rolnictwa oraz rybołówstwa.

Pomoc jest udzielana przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w ramach programu SA.40525 - Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. W sektorze rolnictwa oraz rybołówstwa pomoc była udzielona na kwotę **4.781 tys. zł** na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 951).

OCENA UDZIELONEJ POMOCY W SFERZE KONKURENCJI

Definicja pomocy publicznej została określona w art. 107 ust. 1 TFUE i oznacza *wszelką pomoc przyznaną przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.*

Z informacji Komisji Europejskiej wynika, że o stopniu wpływu pomocy publicznej na konkurencję decydują następujące czynniki:

- 1) przeznaczenie pomocy - za pomoc najbardziej zagrażającą konkurencji uznana jest pomoc sektorowa i pomoc na restrukturyzację. Uznaje się, że pomoc horyzontalna ma najmniejszy wpływ na konkurencję, np. pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- 2) wielkość beneficjenta - uznaje się, że im większy beneficjent pomocy, tym większy jest jego udział w rynku i większe zagrożenie dla zakłócenia dla konkurencji;
- 3) wielkość pomocy - im większa udzielona pomoc, tym większe zagrożenie dla konkurencji;
- 4) sektor, w którym beneficjent pomocy prowadzi działalność - w zależności od rodzaju rynku, na którym działa beneficjent pomocy - pomoc udzielona beneficjentowi pomocy może mieć większe lub mniejsze zagrożenie dla konkurencji.

Z uwagi na to, że w sektorze rolnictwa działa wiele drobnych podmiotów, udzielenie nawet niewielkiej wielkości pomocy może wpłynąć na ich pozycję względem pozostałych podmiotów, dlatego przed przyjęciem programów pomocy krajowej są szczegółowo analizowane warunki udzielenia tej pomocy, aby nie wywołać zakłóceń konkurencji.

Wielkość udzielonej pomocy publicznej	2017 r. (w mln zł)	2018 r. (w mln zł)	2019 r. (w mln zł)	zmiana w % (2019/2018)
sektor rolnictwa:				0,61
- budżet	10,932	21,509	0	0
- zobowiązania	962,497	1.146,240	1.981,142	172,8
- wydatki	1.298,192	2.031,938	1.253,089	61,7
sektor rybołówstwa:				
- budżet				---
- zobowiązania	0	0	0	0
- wydatki				---
Pomoc horyzontalna rolnictwo i rybołówstwo				
- zobowiązania	5,659	5,125	4,781	93,3

Opracowano na podstawie danych ze sprawozdań przesyłanych do MRiRW

W roku 2019 r., podobnie jak w roku 2018, najczęściej stosowanym instrumentem pomocy była grupa A - dotacje i ulgi podatkowe.

Przedstawione w sprawozdaniu kwoty wydatków nie mogą być równoważne wydatkom budżetu państwa wykazanym w sprawozdaniach z wykonania budżetu państwa w 2017 r. z uwagi na fakt, że:

- 1) wielkość pomocy wykazywana jest w dniu jej udzielenia jako ekwiwalent dotacji brutto;
- 2) pomoc publiczna udzielana jest nie tylko ze środków budżetu państwa, ale także ze środków będących w dyspozycji jednostek i instytucji zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Następujące programy stanowią największy udział w pomocy publicznej w ostatnich latach (zestawienie lat 2016-2019 r.):

	2016 r. (w mln zł)	2017 r. (w mln zł)	2018 r. (w mln zł)	2019 (w mln zł)
- Pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich – realizowana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (program SA.40663 (2015/XA), wcześniejszy E65/2004)	113,439	99,611	132,749	154,245
- Zalesianie użytków rolnych V i VI klasy bonitacyjnej – realizowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (program E 61/2004)	45,902	44,553	44,993	45,183
- Zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej – wypłacany przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (program SA.39937 (2014/X), wcześniejszy: program N 92/2006, NN 40/2006)	891,623	895,577	910,613	1.119,612
- Dotacje przedmiotowe dla rolnictwa: na dofinansowanie kosztów postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej wypłacane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (program SA.42332 (2015/XA), wcześniejszy program E43/2004)	88,451	81,987	82,476	68,426
- Dofinansowanie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt realizowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (program SA.41772 (2015/XA), wcześniejszy program E47/2004)	103,614	193,165	23,537	19,868
- Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą wypłacane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (program SA.39562 (2014/N), zm. SA.47824, SA.45148, wcześniejsze: N 260/05, N 591/06, N 17/2007, N 296/08)	208,013	397,181	452,876	459,119
- Ulga inwestycyjna w podatku rolnym realizowana przez jst (wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast) (program SA.40223 (2014/XA))	40,045	32,280	51,266	52,598
Program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi realizowany przez Agencję	0	0	1.259,413	530,767

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jst – wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast) (program SA.51829 (2018/XA))				
Program pomocy dla podmiotów, które poniosły szkody w gospodarstwach rolnych lub rybackich spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi realizowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jst – wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast) (program SA.55738 (2019/XA))				609,919

Opracowano na podstawie danych ze sprawozdań przesyłanych do MRiRW

Przedstawione w sprawozdaniu kwoty wydatków nie mogą być równoważne wydatkom budżetu państwa wykazanym w sprawozdaniach z wykonania budżetu państwa w 2018 r. z uwagi na fakt, że:

- 1) wielkość pomocy wykazywana jest w dniu jej udzielenia jako ekwiwalent dotacji brutto;
- 2) pomoc publiczna udzielana jest nie tylko ze środków budżetu państwa, ale także ze środków będących w dyspozycji jednostek i instytucji zaliczanych do sektora finansów publicznych.

**Załącznik
do Sprawozdania
o pomocy publicznej udzielonej w sektorze
rolnictwa i rybołówstwa
w Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.**

Wykaz form, przeznaczenia i kwot pomocy udzielonej przez poszczególne instytucje sektora finansów publicznych:

(przez poniższe oznaczenia należy rozumieć: N - pomoc notyfikowaną; NN - pomoc nienotyfikowaną; E- pomoc zgłoszoną jako istniejąca; XA - pomoc w ramach wyłączeń grupowych w rolnictwie; XF - pomoc w ramach wyłączeń grupowych w rybołówstwie - w 2011 r. został wprowadzony nowy system i wszystkie programy pomocowe otrzymują symbole: SA.(numer sprawy)).

1. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:
 - a) SA.40663 - pomoc w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich – **154.245 zł** (liczba beneficjentów: 341.426),
 - b) SA.40667 - dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych – **67.711 tys. zł** (liczba beneficjentów: 6.722),
 - c) SA.40668 - dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych – **14.243 zł** (liczba beneficjentów: 358),
 - d) SA.41202 - dopłaty do oprocentowania kredytów oraz udzielanie gwarancji i poręczeń spłaty kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych - duże przedsiębiorstwa – **104 tys. zł** (liczba beneficjentów: 1),
 - e) SA.41900 - inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów – **7.534 tys. zł** (liczba beneficjentów: 501),
 - f) SA.46689 - program pomocy dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych - **43 tys. zł** (liczba beneficjentów: 37),
 - g) SA.49835 - pomoc dla producentów świń prowadzących produkcję na obszarach ASF - **70,269 tys. zł** (liczba beneficjentów: 2.486),
 - h) SA.49038 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, gradu lub deszczu nawalnego - **13.662 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 2046),

- i) SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi - **484.623 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 40057),
- j) SA.55378 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy podnieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy , huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi – **608.531 tys. zł**, (liczba beneficjentów:75541),
- k) SA.51730 - pomoc dla producentów świń w celu zapobiegania szerzenia się ASF – **867 tys. zł**, (liczba beneficjentów:730),
- l) E 61/2004 – zalesianie użytków rolnych V i VI klasy bonitacyjnej – **45.183 tys. zł**, (liczba beneficjentów 312).

2. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:

- a) SA.49038 - programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, gradu lub deszczu nawalnego - **13 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 3),
- b) SA.51829 - programu pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi – **42.640 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 16920),
- c) SA.55378 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy , huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi - **185 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 308).

3. Jednostki samorządu terytorialnego udzieliły pomocy publicznej w ramach następujących programów:

- a) SA.40223 - ulga inwestycyjna w podatku rolnym - **47.786 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 2550),
- b) SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi - **57 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 54),
- c) SA.41773 - ulga inwestycyjna w podatku rolnym - duże przedsiębiorstwa – **4.812 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 12),
- d) SA.39937 – zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej z uwzględnieniem stawki minimalnej określonej w Dyrektywie 2003/96/WE – **1.119.612 tys. zł** (liczba beneficjentów 1.162.172).

4. Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:

- a) SA.49038 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, gradu lub deszczu nawalnego - **48 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 40),

- b) SA.51829 - program pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi - **3.447 tys. zł**, (liczba beneficjentów: 5810),
- c) SA.55378 - program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy , huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi **1.203 tys zł**, (liczba beneficjentów: 2328).

5. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzielił pomocy publicznej w ramach następujących programów:

- a) SA.39562 - dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą - **459,119 tys zł** (liczba beneficjentów 215.700),
- b) SA.41772 - dofinansowanie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt - **19,868 tys. zł** (liczba beneficjentów: 721.120),
- c) SA.42332 - dotacje przedmiotowe dla rolnictwa - **68,426 tys. zł** (liczba beneficjentów:68).